

**DRUHÁ ZPRÁVA O PLNĚNÍ EVROPSKÉHO ZÁKONÍKU
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ**

ODDÍL I.

Seznam právních předpisů:

Beze změny (právní předpisy jsou obsaženy v příloze)

Část II – Zdravotní péče

- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), ve znění pozdějších předpisů

Část III – Dávky v nemoci

- zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 31/1993 Sb., o posuzování dočasné pracovní neschopnosti pro účely sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění
- vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech

Část IV – Dávky v nezaměstnanosti

- zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Část V – Starobní důchod

- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
-

Část VII – Rodinné dávky

- zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů

Část VIII – Dávky v mateřství

- zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Část IX – Invalidní důchod

- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

- vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Část X – Dávky pozůstalých

- zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

ODDÍL II.

Aplikace Zákoníku

Beze změny - Čl.10 Ústavy ČR stanoví, že vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

Článek 2 – přijatá ustanovení

Beze změny - Česká republika přijala povinnosti vyplývající z následujících částí:

- Část II - Zdravotní péče
- Část III - Dávky v nemoci
- Část IV - Dávky v nezaměstnanosti
- Část V - Starobní důchod
- Část VII - Rodinné dávky
- Část VIII - Dávky v mateřství
- Část IX - Invalidní důchod
- Část X - Dávky pozůstalých

Článek 6 – Soustavy dobrovolného pojištění

Beze změny - ve zprávě není brána v úvahu ochrana vyplývající z dobrovolného pojištění.

Části XI – XII

Otázky k článkům 65 až 68 jsou zodpovězeny v rámci příslušné části formuláře.

Obecné poznámky týkající se výpočtů dávek:

Uvádíme aktualizované údaje:

V roce 2003 byly průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka **17682 Kč** a podle výsledků šetření mělo 55, 8 % zaměstnanců mzdu nižší než je uvedená částka.

Příjem kvalifikovaného dělníka odpovídá mzdě soustružníka kovů – seřizovač a obsluha - podle KZAM 72231.

Beze změny zůstává, že Informační systém o ceně práce je výběrové statistické šetření Ministerstva práce a sociálních věcí, které je každoročně zařazováno do programu statistických zjišťování ČSÚ a jako mzdové šetření se čtvrtletní periodicitou monitoruje mzdovou úroveň jednotlivých profesí v České republice podle kvalifikace zaměstnání KZAM U jednotlivých zaměstnanců vybraných ekonomických subjektů se zjišťuje v jednotlivých čtvrtletích průměrný hodinový výdělek, vypočtený pro náhrady mzdy pro pracovní pohotovost a o účely podle § 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o

průměrném výdělku. Šetření umožňuje sledovat i strukturu měsíční hrubé mzdy, která ukazuje mzdovou úroveň v období od počátku do konce čtvrtletí.

Vzhledem k tomu, že v ČR sociální dávky nepodléhají dani (s výjimkou částek důchodů přesahujících 144 tisíc Kč za rok, které jsou zahrnovány do základu daně z příjmu), a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě. Čistá mzda kvalifikovaného dělníka se závislou manželkou a dvěma dětmi v roce 2003 činila 15 845 Kč /přídavky na dvě děti činily ve sledovaném období 1319 Kč/ - průměrný měsíční čistý výdělek kvalifikovaného dělníka v roce 2003 činil 14 526 Kč.

- Míra dávek se neliší mezi regiony (nevyužívá se odstavec 8 čl. 65).
- Průměrný meziroční index cenové inflace v roce 2003 byl 100,1 %
- Meziroční index průměrné nominální mzdy v národním hospodářství představoval 106,8 %

Článek 69 – Právo na odvolání

Beze změny.

Uvádíme pouze jednu změnu organizační charakteru – k datu 1.4.2004 je výkon státní sociální podpory v prvním stupni převeden na úřady práce, odvolacími orgány budou nadále krajské úřady.

Článek 70 – Náklady na dávky

1.

- Beze změny zůstává, že náklady na poskytované **dávky v nezaměstnanosti** jsou hrazeny z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti vybírá společně s pojistným na důchodové zabezpečení Česká správa sociálního zabezpečení od poplatníků (zaměstnanců prostřednictvím zaměstnavatelů a zaměstnavatelů). Příspěvek je odváděn do státního rozpočtu a zpětně ze státního rozpočtu jsou náklady na dávky v nezaměstnanosti zahrnuty do rozpočtové kapitoly MPSV a jeho prostřednictvím distribuovány na jednotlivé úřady práce.
- Beze změny zůstává, že náklady na poskytované **důchody a dávky v nemoci** jsou hrazeny z pojistného na sociální zabezpečení, které je součástí státního rozpočtu. Ustanovení § 7 zákona č. 589/1992 Sb. stanoví sazby pojistného z vyměřovacího základu, které činí u organizace 26 % (z toho 3,3 % na nemocenské pojištění, **nově - jedná se o změnu oproti předchozí zprávě - 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti**) a dále beze změny - u zaměstnanců 8 % (z toho 1,1 % na nemocenské pojištění, 6,5 % na důchodové pojištění a 0,4 % na státní politiku zaměstnanosti).
- Beze změny zůstává, že podle § 1 zákona č.117/1995 Sb., jsou dávky státní sociální podpory (**rodinné dávky**) vypláceny ze státního rozpočtu České republiky. Příjmy státního rozpočtu tvoří daně – z příjmů fyzických a právnických osob, z obratu a řada dalších daní, správní poplatky, pokuty a celá řada dalších položek. Výše daní nijak nesouvisí s nárokem a výší dávek státní sociální podpory.

2. Beze změny - není aplikován.

3. Aktualizované údaje

Celkové příjmy za rok 2003

- důchodové pojištění.....202 973,1 mil. Kč
- nemocenské pojištění .....33 316,2 mil. Kč
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti... .28 075,8 mil. Kč

Celkové výdaje za rok 2003

- důchodové pojištění.....218 237 mil. Kč
- nemocenské pojištění .....34 319,3 mil. Kč
- na výplatu dávek hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti .....6 949 250 tis. Kč

Článek 71

Beze změny - není aplikován.

Článek 74

Aktualizované údaje – rok 2003

Celkový počet důchodově pojištěných zaměstnanců ..... 3 945 488 sob

OSVČ důchodově pojištěné	648 486 osob.
z toho nemocensky pojištěné	292 329 osob

ODDÍL III.

Beze změny

ODDÍL IV.

Beze změny - zásadní otázky týkající se používání příslušných Částí Zákoníku nebyly českými soudy dosud řešeny.

ODDÍL V.

Beze změny

ČÁST II – ZDRAVOTNÍ PÉČE

Článek 7 a 8

Beze změny

Článek 9

Beze změny zůstává, že okruh chráněných osob zahrnuje všechny osoby s trvalým pobytem na území České republiky nebo osoby, které na území České republiky trvalý pobyt nemají, ale jsou zaměstnány u zaměstnavatele, který má na území České republiky své sídlo (§ 2 zákona č. 48/1997 Sb.).

Aktualizované údaje

- A. Počet chráněných obyvatel: 10 211 455 (rok 2003)
- B. Počet obyvatel: 10 211 455 (rok 2003)
- C. 100%

Článek 10

Beze změny

Článek 11

Beze změny

Článek 12

Beze změny

ČÁST III – DÁVKY V NEMOCI

Článek 13 a 14

Beze změny.

Článek 15

Česká republika se odvolává na ustanovení čl. 15 písm. a) Evropského zákoníku sociálního zabezpečení (EZSZ).

Aktualizováno:

Počet chráněných zaměstnanců: 4 020 tisíc

Počet chráněných osob samostatně výdělečně činných : 259 tisíc.

Článek 16

A. Česká republika se odvolává na ustanovení čl. 65 EZSZ.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A. – pravidla pro výpočet nemocenského:

1. Rozhodné období: 12 kalendářních měsíců, které předchází vzniku pracovní neschopnosti.
2. Denní vyměřovací základ: započitatelný příjem dělený počtem kalendářních dnů rozhodného období (některé dny se nezahrnují, aby nedocházelo k neodůvodněnému rozmělnění vyměřovacího základu např. dny poskytování nemocenského).
3. Započitatelný příjem: veškerý příjem podléhající odvodu z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zúčtovaný zaměstnanci v rozhodném období.
4. Redukce denního vyměřovacího základu: za dobu prvních 14ti dnů pracovní neschopnosti se z částky do první redukční hranice počítá 90%, z částky mezi první a druhou redukční hranicí se počítá 60% a k částce nad druhou redukční hranicí se nepřihlíží. Od 15. dne pracovní neschopnosti se částka do první redukční hranice

počítá celá, z částky mezi první a druhou redukční hranicí se počítá 60% a k částce nad druhou redukční hranicí se nepřihlíží.

5. V roce 2003 a 2004 je první redukční hranice 480 Kč a druhá redukční hranice 690 Kč.
6. Denní dávka se stanoví sazbou 25% z denního vyměřovacího základu pro 1. až 3. den pracovní neschopnosti a sazbou 69% z denního vyměřovacího základu pro 4. a další dny pracovní neschopnosti.
7. Dávka nemocenského je násobkem denní dávky a počtu kalendářních dnů trvání pracovní neschopnosti.

B.

Pro hodnocení požadované úrovně nemocenského se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b) EZSZ. V ČR je nemocensky zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Pojištění osob samostatně výdělečně činných je dobrovolné.

C.

V roce 2003 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 17 682 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Hlava II

Uvádíme aktualizované údaje

D - G Výpočet podílu pro hodnocení úrovně nemocenského

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2003 tj. 17 682 Kč.
- Hrubá mzda ze zaměstnání: 17 682 Kč, z toho čistá mzda (poplatník, závislá manželka a dvě děti) je 14 526 Kč.
- Denní vyměřovací základ pro výpočet nemocenského (DVZ): podíl měsíční mzdy a počtu dnů v měsíci: $17\ 682\ \text{Kč} / 30 = 590\ \text{Kč}$.
- Denní vyměřovací základ se redukuje: (první redukční hranice je 480 Kč a druhá 690 Kč)
  - DVZ pro prvních 14 dnů nemoci: $480 \cdot 90\% + (590 - 480) \cdot 60\% = 498\ \text{Kč}$
  - DVZ od 15. dne: $480 + (590 - 480) \cdot 60\% = 546\ \text{Kč}$
- Denní dávka nemocenského: 1. - 3. den je 25% DVZ tj. $25\% \cdot 498 = 125\ \text{Kč}$, od 4. dne je 69% DVZ; 4. -14. den: $69\% \cdot 498 = 344\ \text{Kč}$, od 15. dne: $69\% \cdot 546 = 377\ \text{Kč}$.
- **Měsíční výše nemocenského:** $3 \cdot 125 + 11 \cdot 344 + 16 \cdot 377 = 10\ 191\ \text{Kč}$.
- Výše **přídavků na 2 děti** ve věku 9 let a 14 let: 605 Kč a 714 Kč = 1 319 Kč.
- Nemocenské a přídavky na dvě děti: $10\ 191 + 1\ 319 = 11\ 510\ \text{Kč}$.
- Příjem před pojistnou událostí: $14\ 526 + 1\ 319 = 15\ 845\ \text{Kč}$.
- **Podíl příjmů po pojistné události (nemocenské a přídavky na dvě děti) a příjmů před pojistnou událostí (čistá mzda a přídavky na dvě děti):** $11\ 510 / 15\ 845 = 72,6\%$.

Mzda v Kč měsíčně		Přídavky na 2 děti v Kč měs.	Nemocenské v Kč měs.	Podíl nemocenské / mzda v % *)	
hrubá	čistá			hrubá	čistá

17 682	14 526	1319	10191	60,6	72,6
--------	--------	------	-------	------	------

*) včetně přídatků na 2 děti

EZSZ požaduje podíl příjmů nemocenského k předchozím příjmům pojištěnce 45%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu nemocenského k hrubé i k čisté mzdě.

B. Beze změny - neaplikován.

C. Beze změny - formulace § 15 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců stanoví nárok zaměstnance na dávku v nemoci bez ohledu na jeho majetkové poměry.

Článek 17

Beze změny

Článek 18

Beze změny

ČÁST IV – DÁVKY V NEZAMĚSTNANOSTI

Článek 19 a 20

Beze změny.

Článek 21

Beze změny -

- A. Česká republika odkazuje na písm. a).
- B. Do okruhu chráněných osob, tedy osob zabezpečených dávkami v nezaměstnanosti podle zákona č. 1/1991 Sb. patří všechny osoby, které splňují podmínky uvedené v komentáři k čl. 20.

Článek 22

Beze změny -

- A. Česká republika odkazuje na čl. 21 písm. a) Evropského zákoníku sociálního zabezpečení, výpočet bude prováděn podle článku 65.

Hlava I

A. Beze změny

Hlava II

D. až G.

Uvádíme aktualizované údaje:

Průměrný měsíční čistý výdělek kvalifikovaného dělníka v roce 2003 činil 14 526 Kč, přídatky na 2 děti celkem 1319 Kč, předchozí příjem včetně přídatků na děti činil 15 845 Kč.

Výše dávky typického kvalifikovaného dělníka při prvních třech měsících nezaměstnanosti :

Výše podpory (50% prům. předch. příjmu) /z čisté mzdy/	Přídatky na děti	Příjem celkem	% z původního výdělku zvýšeného o přídatky na děti
7 263 Kč	1319 Kč	8 582 Kč	54,16 %

Výše dávky typického kvalifikovaného dělníka v následujících třech měsících nezaměstnanosti:

Výše podpory (40% prům. předch. příjmu)	Přídavky na děti	Příjem celkem	% z původního výdělku zvýšeného o přídavky na děti
5 810,4 Kč	1319 Kč	7 129,4 Kč	44,99%

B. Neaplikován.

C. Odpovědnost státu za poskytování dávek v nezaměstnanosti je absolutní. Hmotné zabezpečení je obligatorní dávkou, tj. občanovi náleží vždy, pokud splňuje zákonem stanovené podmínky. Formulace § 12 a násl. zákona č. 1/1991 Sb. stanoví nárok uchazeče o zaměstnání na dávku v nezaměstnanosti bez ohledu na jeho majetkové poměry.

Článek 23

Beze změny

Článek 24

Beze změny

ČÁST V – STAROBNÍ DŮCHOD

Článek 25 a 26

Uvádíme aktualizované údaje

Důchodový věk je stanoven v § 32 zákona č. 155/1995 Sb.. V roce 2004 činí důchodový věk u mužů 61 let a 4 (2) měsíce, u bezdětných žen 59 let a 4 měsíce, u žen, které vychovaly jedno dítě 58 let a 4 měsíce, u žen, které vychovaly dvě děti 57 let a 4 měsíce, u žen které vychovaly 3 a 4 děti 56 let a 4 měsíce a u žen, které vychovaly 5 a více dětí 55 let a 4 měsíce. Důchodový věk se postupně zvyšuje každý rok o 2 měsíce u mužů a 4 měsíce u žen tak, až dosáhne 63 let pro muže a bezdětné ženy, pro ženy, které vychovaly jedno dítě 62 let, pro ženy, které vychovaly dvě děti 61 let, pro ženy, které vychovaly 3 a 4 děti 60 let a pro ženy, které vychovaly 5 a více dětí 59 let.

Souběh starobního důchodu (ne předčasného) s výdělečnou činností je možný za předpokladu uzavření pracovní smlouvy na dobu maximálně jednoho roku.

Článek 27

- A. Beze změny zůstává, že okruh chráněných osob zahrnuje osoby uvedené v písmenu a) a činí více než 50%.
- B. Beze změny zůstává také, že okruh chráněných osob zahrnuje i skupiny uvedené pod písmenem b). Chráněnými osobami jsou osoby, které jsou nebo byly účastny důchodového pojištění. Účast na důchodovém pojištění je povinná. Povinně pojištěny jsou osoby ekonomicky činné, a to jak osoby v závislé činnosti, tak osoby samostatně výdělečně činné. Ze zákona jsou bez placení pojistného důchodově pojištěny, a tudíž chráněny, i další skupiny obyvatelstva, např. studenti, vojáci v základní službě, ženy pečující o dítě ve věku do čtyř let.
- C. Aktualizované údaje - počet chráněných zaměstnanců: 4 020 tisíc
OSVČ důchodově pojištěné: 646 tis.

Článek 28

- A. Beze změny - dávkou je opakující se platba vypočtená podle písm. a) tohoto článku. Dávka se počítá podle článku 65 EZSZ, kde se vychází ze mzdy kvalifikovaného dělníka.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A – pravidla pro výpočet starobního důchodu

Důchod se skládá ze dvou složek:

Základní výměra: činí 1310 Kč měsíčně.

Procentní výměra: závisí na výši výdělků (vypočítává se z výpočtového základu) a počtu let pojištění. Pro starobní důchod činí 1,5% výpočtového základu za každý rok pojištění. Výpočtový základ se stanoví podle průměru z indexovaných hrubých výdělků (výdělků se indexují v relaci k růstu průměrných mezd v národním hospodářství) za období od roku 1986 do roku předcházejícího vzniku nároku na důchod. Pro stanovení výpočtového základu se tento průměr redukuje tak, že z částky mezi první a druhou redukční hranicí se započte jen 30% a z částky nad druhou redukční hranicí se započte jen 10%.

V roce 2004 jsou redukční hranice 7 500 Kč a 19 200 Kč (každoročně jsou zvyšovány v závislosti na růstu mezd).

B. Pro hodnocení požadované úrovně starobního důchodu se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b) EZSZ. V ČR je důchodově zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

C. V roce 2003 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 17 682 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní (u důchodů pouze částka přesahující 144 tis. Kč ročně – tj. cca 0,2% případů) a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě.

Hlava III

Uvádíme aktualizované údaje

D.– G.

Výpočet podílu pro hodnocení výše starobního důchodu:

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2003 tj. 17 682 Kč.
- Z hrubé mzdy 17 862 Kč je **čistá mzda** pro poplatníka se závislou manželkou **13 826 Kč**.
- Osobní vyměřovací základ (17 682 Kč) se redukuje $7\,500 + (17\,682 - 7\,500) \cdot 30\% = 10\,555$ Kč.
- Procentní výměra za třicet let pojištění je $30 \cdot 1,5\% \cdot 10\,555 = 4\,750$ Kč.
- **Výše starobního důchodu** základní výměra a procentní výměra $1\,310 + 4\,750 = 6\,060$ Kč.
- **Podíl příjmu** po pojistné události (starobní důchod) a příjmu po pojistné události (čistá mzda) $6\,060 / 13\,826 = 43,8\%$.

Mzda v Kč měs.		Výše starobního důchodu v Kč měs.	Podíl důchod / mzda v %	
hrubá	čistá		hrubá	čistá
17 682	13 826	6 060	34,3	43,8

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl starobního důchodu k předchozí mzdě pojištěnce 40%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu důchodu k čisté mzdě.

Článek 29

Beze změny

Článek 30

Beze změny

ČÁST VII – RODINNÉ DÁVKY

Článek 39 a 40

Beze změny

Článek 41

Beze změny

Článek 42

Beze změny

Článek 43

Beze změny

Článek 44

B.

Uvádíme aktualizované údaje

Výdaje na přídavek na dítě v rámci státní sociální podpory za rok 2003... 12 519 mil. Kč

Počet nezaopatřených dětí..... 2 220 tis.

C.

ii.

17 682,- Kč (hrubá mzda kvalifikovaného dělníka) * 0,015 (1,5 % mzdy) * 12 (měsíce) * 2,2 (mil. dětí) = výsledek činí 7 mld. Kč

Článek 45

Beze změny

ČÁST VIII – DÁVKY V MATEŘSTVÍ

Článek 46 a 47

Beze změny

Článek 48

- A. Zůstává beze změny - Česká republika se odvolává na písm. a).
- B. Zůstává beze změny - v případě **peněžitých dávek** jsou chráněny všechny zaměstnané ženy. Osobní rozsah **zdravotní péče** poskytované v těhotenství a mateřství zahrnuje všechny ženy, které jsou občanky ČR a ženy, které pracují na území ČR pro zaměstnavatele se sídlem na území ČR.
- C. Aktualizovaný údaj - Počet chráněných zaměstnanců:
zaměstnanci důchodově pojištění : 4 020 tis.
OSVČ nemocensky pojištěné : 295 tis.

Článek 49

Beze změny

Článek 50

- A. Beze změny - výpočet je prováděn podle ustanovení článku 65 EZSZ

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A – pravidla pro výpočet peněžité pomoci v mateřství

1. Rozhodné období: 12 kalendářních měsíců, které předchází vzniku pracovní neschopnosti.
2. Denní vyměřovací základ: započitatelný příjem dělený počtem kalendářních dnů rozhodného období (některé dny se nezahrnují, aby nedocházelo k neodůvodněnému rozmělnění vyměřovacího základu např. dny poskytování nemocenského).
3. Započitatelný příjem: veškerý příjem podléhající odvodu z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zúčtovaný zaměstnankyni (zaměstnanci) v rozhodném období.
4. Redukce denního vyměřovacího základu: částka do první redukční hranice se počítá celá, z částky mezi první a druhou redukční hranicí se počítá 60% a k částce nad druhou redukční hranicí se nepřihlíží.
5. V roce 2003 a 2004 je první redukční hranice 480 Kč a druhá redukční hranice 690 Kč.

6. Denní dávka se stanoví sazbou 69% z denního vyměřovacího základu.
7. Dávka peněžité pomoci v mateřství je násobkem denní dávky a počtu kalendářních dnů trvání pracovní neschopnosti (196 kalendářních dnů).

B. Pro hodnocení požadované úrovně peněžité pomoci se postupuje podle článku 65, odstavec 6 bod b). V České republice je nemocensky zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Pojištění osob samostatně výdělečně činných je dobrovolné.

Hlava V.

Uvádíme aktualizované údaje

C: V roce 2003 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 17 682 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha). Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě.

D. - G

Výpočet podílu pro hodnocení úrovně peněžité pomoci v mateřství:

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka v roce 2003 tj. 17 682 Kč.
- Hrubá mzda ze zaměstnání: 17 682 Kč, z toho **čistá mzda** (poplatníka) je **13 826 Kč**.
- Denní vyměřovací základ pro výpočet peněžité pomoci v mateřství (DVZ) je podíl měsíční mzdy a počtu dnů v měsíci: $17\,682\text{ Kč} / 30 = 590\text{ Kč}$.
- Denní vyměřovací základ se redukuje (první redukční hranice je 480 Kč a druhá 690 Kč). DVZ od 1. dne: $480 + (590 - 480) * 60\% = 546\text{ Kč}$.
- Denní dávka peněžité pomoci v mateřství od 1. dne: $69\% * 546 = 377\text{ Kč}$.
- **Měsíční výše peněžité pomoci v mateřství:** $30 * 377 = 11\,310\text{ Kč}$.
- **Podíl příjmu po pojistné události (peněžitá pomoc v mateřství) k příjmům před pojistnou událostí (čistá mzda):** $11\,310 / 13\,446 = 84,1\%$.

Mzda v Kč měs.		Výše peněžité pomoci v mateřství v Kč měs.	Podíl PPM / mzda v %	
hrubá	čistá		hrubá	čistá
17 682	13 446	11 310	64,0	84,1

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl peněžité pomoci v mateřství k předchozí mzdě pojištěnce 40%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu k hrubé i čisté mzdě.

Článek 51
Beze změn

Článek 52
Beze změn

ČÁST IX – INVALIDNÍ DŮCHOD

Článek 53 a 54

Beze změny

Článek 55

- A. Zůstává beze změny - Česká republika se odvolává na písm. a).
- B. Zůstává beze změny - odkazujeme na výklad čl. 27, okruh chráněných osob je shodný.
- C. Aktualizujeme - Počet chráněných zaměstnanců:
zaměstnanci důchodově pojištění: 4 020 tis.
OSVČ důchodově pojištěné: 646 tis.

Článek 56

Beze změny - Česká republika odkazuje na článek 65 EZSZ.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

Dávkou je opakující se platba vypočtená podle stejných pravidel jako starobní důchod (viz výklad k čl. 26).

A – pravidla pro výpočet invalidního důchodu

Důchod se skládá ze dvou složek:

Základní výměra: činí 1310 Kč měsíčně.

Procentní výměra: závisí na výši výdělku (vypočítává se z výpočtového základu) a počtu let pojištění. Pro starobní důchod činí 1,5% z výpočtového základu za každý rok pojištění. Výpočtový základ se stanoví podle průměru z indexovaných hrubých výdělků (výdělky se indexují v relaci k růstu průměrných mezd v národním hospodářství) za období od roku 1986 do roku předcházejícího vzniku nároku na důchod. Pro stanovení výpočtového základu se tento průměr redukuje tak, že z částky mezi první a druhou redukční hranicí se započte jen 30% a z částky nad druhou redukční hranicí se započte jen 10%.

V roce 2004 jsou redukční hranice 7 500 Kč a 19 200 Kč (každoročně jsou zvyšovány v závislosti na růstu mezd).

B. Zůstává beze změn - pro hodnocení požadované úrovně invalidního důchodu se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b). V ČR je důchodově zabezpečeno ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

C. V roce 2003 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 17 682 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní (u důchodů pouze částka přesahující 144 tis. Kč ročně – tj. cca 0,2% případů) a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě. V ČR se pro výši invalidních důchodů do doby pojištění započítává i dopočetná doba ode dne vzniku nároku na plný invalidní důchod do důchodového věku, proto je možné pro výši důchodu počítat s 30ti lety pojištění.

Hlava II

Uvádíme aktualizované údaje

D – G

Výpočet podílu pro hodnocení výše invalidního důchodu

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2003 tj. 17 682 Kč.
- Z hrubé mzdy 17 862 Kč je **čistá mzda** pro poplatníka se závislou manželkou a dvěmi dětmi **14 526 Kč**.
- Osobní vyměřovací základ (17 682 Kč) se redukuje: $7\,500 + (17\,682 - 7\,500) \cdot 30\% = 10\,555$ Kč.
- Procentní výměra za třicet let pojištění: $30 \cdot 1,5\% \cdot 10\,555 = 4\,750$ Kč
- **Výše invalidního důchodu:** základní výměra a procentní výměra $1\,310 + 4\,750 = 6\,060$ Kč.
- Výše **přídavků** na 2 děti ve věku 9 let a 14 let: 605 Kč a 714 Kč = 1 319 Kč.
- Invalidní důchod a přídavky na dvě děti: $6\,060 + 1\,319 = 7\,379$ Kč.
- Příjem před pojistnou událostí: $14\,526 + 1\,319 = 15\,845$.

Podíl příjmů po pojistné události (invalidní důchod a přídavky na dvě děti) k příjmům před pojistnou událostí (čistá mzda a přídavky na dvě děti): $7\,379 / 15\,845 = 46,6\%$.

Mzda v Kč měs.		Přídavky na 2 děti v Kč	Invalidní důchod v Kč	Podíl důchod / mzda *)	
Hrubá	čistá			hrubá	čistá
17 682	14 526	1 319	6 060	38,8	46,6

*) včetně přídavků na 2 děti

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl invalidního důchodu a přídavků na 2 děti k předchozí mzdě a přídavků na dvě děti ve výši 40%. Požadovanou úroveň ČR plní v případě podílu invalidního důchodu k čisté mzdě.

Článek 57

Beze změny

Článek 58

Beze změny

ČÁST X – DÁVKY POZŮSTALÝCH

Článek 59 a 60

Beze změny

Článek 61

- A. Zůstává beze změny - okruh chráněných osob odpovídá skupině uvedené pod písm. a). (viz. též výklad k čl. 27).
- B. Zůstává beze změny - chráněnými osobami jsou pozůstalí (vdova/vdovec, nezaopatřené dítě) po osobách, které byly poživateli starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu nebo ke dni smrti splnili podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřeli následkem pracovního úrazu.
- C. Aktualizujeme - počet chráněných zaměstnanců:
zaměstnanci důchodově pojištění	4 020 tis
OSVČ důchodově pojištěné	646 tis.

Článek 62

- A. Beze změny - dávkou je pravidelná platba vypočtená v souladu s článkem 61 písm. a) podle článku 65.

Hlava I

Uvádíme aktualizované údaje

A – pravidla pro výpočet vdovského (vdoveckého) důchodu

- Důchod se skládá ze dvou složek:
  - **Základní výměra:** činí 1310 Kč měsíčně.
  - **Procentní výměra:** závisí na výši výdělku a počtu let pojištění zemřelého.

Procentní výměra :

- pro **vdovský (vdovecký)** důchod činí 50% procentní výměry invalidního (starobního) důchodu, na který měl nebo by měl zemřelý nárok (viz. starobní nebo invalidní důchod).
- pro **sirotčí** důchod činí po každém rodiči 40% procentní výměry invalidního (starobního) důchodu, na který měl nebo by měl zemřelý nárok (viz. starobní nebo invalidní důchod).

B

Zůstává beze změny - pro hodnocení požadované úrovně pozůstalostních důchodů se postupuje podle článku 65 odstavec 6 bod b).

C

Aktualizováno - v roce 2003 byla průměrná hrubá mzda kvalifikovaného dělníka 17 682 Kč (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha).

Vzhledem k tomu, že se v ČR sociální dávky v převážné většině nedaní (u důchodů pouze z částky přesahující 144 tis. Kč ročně, tj. cca 0,2% případů) a neodvádí se z nich pojistné na zdravotní ani sociální pojištění, je možné počítat podíly dávek k čisté mzdě.

Hlava IV

Uvádíme aktualizované údaje

Výpočet podílu pro hodnocení výše pozůstalostních důchodů:

- Používá se hrubá mzda kvalifikovaného dělníka (podle zaměstnání KZAM 72231 – soustružník kovů – seřizovač a obsluha) v roce 2003 tj. 17 682 Kč.
- Z hrubé mzdy 17 862 Kč je **čistá mzda** pro rodinu s dvěma dětmi **14 526 Kč**.
- Osobní vyměřovací základ: (17 682 Kč) se redukuje $7\,500 + (17\,682 - 7\,500) \cdot 30\% = 10\,555$ Kč
- Procentní výměra starobního (invalidního) důchodu zemřelého za třicet let pojištění činí: $30 \cdot 1,5\% \cdot 10\,555 = 4\,750$ Kč.
- Procentní výměra vdovského důchodu: $50\% \text{ z } 4\,750 \text{ Kč} = 2\,375$.
- **Výše vdovského (vdoveckého) důchodu** základní výměra a procentní výměra $1\,310 + 2\,375 = 3\,685$ Kč.
- Procentní výměra sirotčího důchodu: $40\% \text{ z } 4\,750 \text{ Kč} = 1\,900$ Kč.
- **Výše sirotčího důchodu:** základní výměra a procentní výměra $1\,310 + 1\,900 = 3\,210$ Kč.
- Výše **přídavků** na 2 děti ve věku 9 let a 14 let: 605 Kč a 714 Kč = 1 319 Kč.
- Vdovský důchod, dva sirotčí důchody a přídavky na dvě děti: $3\,685 \text{ Kč} + 2 \cdot 3\,210 \text{ Kč} + 1\,319 = 11\,424$ Kč.
- Příjem před pojistnou událostí: $14\,526 + 1\,319 = 15\,845$.

Podíl příjmu po pojistné události (pozůstalostní důchody a přídavky na dvě děti) k příjmům před pojistnou událostí (čistá mzda a přídavky na dvě děti): $11\,424 / 15\,845 = 72,1\%$.

Mzda v Kč měs.		Přídavky na 2 děti v Kč	Pozůstalostní důchody v Kč	Podíl důchod / mzda *)	
Hrubá	čistá			hrubá	čistá
17 682	14 526	1 319	10 105	66,2	72,1

*) včetně přídavků na 2 děti

Evropský zákoník sociálního zabezpečení požaduje podíl pozůstalostních důchodu a přídavků na 2 děti k předchozí mzdě a přídavkům na dvě děti ve výši 40%. Požadovanou úroveň ČR plní.

Článek 63

Beze změny

Článek 64

Beze změny